

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 26. november 2007
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.:
Dok.: LVR40546

NOTITS

til orientering i forbindelse med rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6.-7. december 2007

Vedrørende: Dansk forslag om regulering af ammoniumnitratgødning inden for rammerne af rådet for retlige og indre anliggender.

Nyt notat.

Resumé

Danmark foreslår, at eventuel fælles EU-regulering af salg af ammoniumnitratgødning til private bør ske inden for rammerne af samarbejdet om retlige og indre anliggender og ikke i Rådets direktiv 76/769/EØF om begrænsning af markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer og præparater. Forslaget vurderes ikke at være i strid med nærhedsprincippet. Forslaget vurderes ikke at ville have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Der foreligger ikke offentlige tilkendegivelser om andre medlemsstaters holdninger til forslaget. Det forventes, at sagen vil blive drøftet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 6.-7. december 2007.

1. Baggrund

Kommissionen (erhverv og industri) fremsatte den 2. oktober 2007 forslag til ændring af Rådets direktiv 76/769/EØF om begrænsning af markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer og præparater (KOM(2007)559). Et af elementerne i forslaget er indførelsen af et forbud mod salg til private af ammoniumnitratgødning med over 60 pct. ammoniumnitrat (20 pct. nitrogen).

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Fra dansk side er man af den klare opfattelse, at det omtalte forslag – som vil forhindre medlemsstaterne i at fastsætte lavere nationale grænser for salg af ammoniumnitratgødning til private – vil svække medlemsstaternes mulighed for effektivt at forebygge terrorhandlinger. Man vil derfor fra dansk side opfordre Rådet (retlige og indre anliggender) til at henvende sig til Kommissionen, at sagen bør behandles inden for rammerne af samarbejdet om retlige og indre anliggender og ikke i Rådet (konkurrenceevne).

2. Indhold

Fra dansk side anser man det for et afgørende element i indsatsen for at forebygge terrorhandlinger, at privates adgang til gødning med højt indhold af ammoniumnitrat begrænses.

Erfaringen viser, at ammoniumnitratgødning meget nemt kan anvendes til fremstilling af bomber, og at opskrifter på ”gødningsbomber” er let tilgængelige, bl.a. på internettet. Ammoniumnitratgødning er således ved flere lejligheder blevet anvendt til fremstilling eller forsøg på fremstilling af bomber til brug ved terrorhandlinger. Senest den 23. november 2007 er tre personer i Danmark fundet skyldige i forsøg på terrorhandlinger ved bl.a. at have forberedt fremstilling af en eller flere bomber ved anvendelse af ammoniumnitratgødning.

Regeringen nedsatte i 2006 – som led i udmøntningen af anti-terrorpakken fra 2005 – en arbejdsgruppe med deltagelse af de relevante nationale myndigheder (Fødevareministeriet, Beredskabsstyrelsen, Kemisk Beredskab, Politiets Efterretningstjeneste, Justitsministeriet, Miljøstyrelsen, Plantedirektoratet og Finansministeriet) med henblik på at analysere behovet og mulighederne for at begrænse offentlighedens adgang til ammoniumnitrat.

Som led i sine undersøgelser har arbejdsgruppen bl.a. fået gennemført sprængningsforsøg med simple bomber indeholdende ammoniumnitratgødning. Forsøgene har vist, at der kan laves særdeles kraftige bomber af gødning med et indhold på blot 44 pct. ammoniumnitrat.

Regeringen har på den baggrund besluttet, at der i Danmark skal indføres et forbud mod salg til private (dvs. ikke-professionelle brugere) af gødning med over 45 pct. ammoniumnitrat (16 pct. nitrogen).

Hvis Kommissionens forslag til ændring af Rådets direktiv 76/769/EØF gennemføres, vil det – da der er tale om et totalharmoniseringsdirektiv – indebære, at medlemsstaterne vil være forhindret i at fastsætte lavere nationale grænser for salg af ammoniumnitratgødning til private.

Vedtages Kommissionens forslag, vil man således ikke i Danmark kunne indføre det planlagte forbud mod salg af gødning med over 45 pct. ammoniumnitrat (16 pct. nitrogen) til private. Et forbud, der som nævnt, bygger på gennemførte forsøg med sprængning af bomber baseret på ammoniumnitrat.

Fra dansk side finder man det helt centralt, at spørgsmålet om regulering af salg til private af ammoniumnitratgødning ikke sker ved Kommissionens forslag til ændring af Rådets direktiv 76/769/EØF. Det bør i stedet ske inden for rammerne af samarbejdet om retlige og indre anliggender. Man vil derfor fra dansk side opfordre Rådet (retlige og indre anliggender) til at henstille til Kommissionen, at spørgsmålet bør behandles inden for rammerne af dette samarbejde og ikke i Rådet (konkurrenceevne).

Det bemærkes i den forbindelse, at et af elementerne i den anti-terrorpakke, som Kommissionen (retlige anliggender, frihed og sikkerhed) fremlagde den 6. november 2007, netop er, at der bør nedsættes en arbejdsgruppe på området for retlige og indre anliggender, som bl.a. skal se på begrænsning af salg af såkaldte prækursorer til eksplosivstoffer (dvs. stoffer, som kan anvendes til fremstilling af eksplosivstoffer) – herunder ammoniumnitrat – til private. Ved at behandle spørgsmålet om salg af gødning til private inden for disse rammer, vil det være muligt at sikre den nødvendige afvejning under inddragelse af alle relevante interesser og faktuelle oplysninger, herunder navnlig sprængstof- og efterretningseksperterens viden på området.

3. Gældende dansk ret

Med lov nr. 318 af 31. marts 2007 om gødning og jordforbedringsmidler mv. er det blevet muligt at regulere bl.a. salg af gødning indeholdende ammoniumnitrat.

Loven giver bl.a. hjemmel til at iværksætte forbud og restriktioner for salg af gødning indeholdende ammoniumnitrat, hvis det vurderes nødvendigt af hensyn til den offentlige sikkerhed. Fødevareministeriet forbereder for tiden udstedelse af en bekendtgørelse herom.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

5. Høring

Der har ikke været foretaget høring i anledning af sagen.

6. Nærhedsprincippet

Sagen vurderes ikke at give anledning til overvejelser i forhold til nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Der er tale om et dansk forslag.

9. Europa-Parlamentet

Sagen har ikke været forelagt Europa-Parlamentet.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har ikke været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og strafretligt samarbejde.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

